

نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی	نام پدر:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳	پایه و رشته:	دهم تجربی و ریاضی
نام:	« باسمه تعالی »	نام دبیر:	محل مهر آموزشگاه	نام آموزشگاه:	دبیرستان دخترانه شهید امیدوار دوره دوم
تاریخ امتحان:	۱۴۰۰/۳/۱	تعداد صفحات:	۳	نمره به عدد:	نمره به حروف:
مدت امتحان:	۹۰ دقیقه	تعداد اسئلة:	۳۱	نمره به عدد:	نمره به حروف:
ساعت شروع:	۸ صبح	امضاء:			
بارم	سؤال	ردیف			
دانش آموز عزیز: ضمن آرزوی موفقیت برای شما ، لطفاً با مطالعه دقیق سوالات ذیل ، پاسخ مناسب را در محل های تعیین شده بنویسید .					

	<p>الف) قلمروی فکری (۸ نمره)</p> <p>معنی و مفهوم عبارت های زیر را به نثر روان بنویسید:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. گفت در این معرکه یکتا منم (۲۵/). ۲. زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت (۲۵/). ۳. در مقابله لئیمی کریمی کرد (۲۵/). ۴. جز از جام توحید هرگز نوشم زنی گر به تیغ ستم گردن من (۷۵/). ۵. هماوردت آمد مشو باز جای (۵/). ۶. جولقی ای سر برهنه می گذشت (۵/). ۷. یک روز که خسرو در شهناز شوری به پا کرد (۵/). ۸. ای مسافر دیرین بر روی خار و درد (۵/). ۹. اگر جان ما ارزشی داشته باشد برای این است که سخت تر از برخی جان های دیگر سوخته است. (۵/). ۱۰. در سروده زیر: "ای سرزمینی کز خاکت / خوشه های گندم می روید / و پیامبران بر می خیزند " کدام سرزمین مورد خطاب است؟ (۵/). ۱۱. آه ای مرگ تو معیار / مرگت چنان زندگی را به سخره گرفت / و آن را بی قدر کرد / که مردنی چنان غبطه بزرگ زندگانی شد. در سروده بالا شاعر چه نوع مرگی را غبطه زندگی می داند؟ (۵/). ۱۲. با توجه به بیت زیر: (۵/) جمله عالم زین سبب گمراه شد / کم کسی ز ابدال حق آگاه شد از نظر شاعر علت گمراهی مردم عالم چیست؟ ۱۳. در مصراع "که رهام را جام باده است جفت " به چه ویژگی از رهام اشاره شده است؟ (۵/). ۱۴. در بیت: " مپندار این "شعله" افسرده گردد / که بعد از من افروزد از مدفن من " منظور از شعله چیست؟ (۵/). ۱۵. در سروده زیر منظور شاعر از مصراع های مشخص شده چیست؟ تو را جنوب نامیدم / ای سرزمینی کز خاکت خوشه های گندم می روید و پیامبران بر می خیزند. (۱) ۱۶. در عبارت " تا با خاک انس نگیری راهی به مراتب قرب نداری " به نظر نویسنده چه چیزی سبب رسیدن به مراتب قرب می شود؟ (۵/). 	
--	---	--

ب) قلمروی ادبی (۵ نمره)

۱۷. در کدام گزینه هر دو آرایه درست آمده است؟ (۱)

- الف) لیک چنان خیره و خاموش ماند / کز همه شیرین سخنی گوش ماند (تناسب - حس آمیزی)
ب) سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری / که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد (مجاز - تشبیه)
پ) یکی تیر الماس پیکان چو آب / نهاده بر او چار پر عقاب (تشبیه - کنایه)

۱۸. در شعر زیر واژه های مشخص شده چه آرایه ای را به وجود آورده است؟ (۵/.)

"جز تو کسی نمانده است که در زندگی ما نخل و عنب و تاکستان بکارد"

۱۹. انواع جناس را در بیت های زیر مشخص کنید: (۱)

- الف) از قیاسش خنده آمد خلق را / کاو چو خود پنداشت صاحب دلق را
ب) کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه ماند در نبشتن شیر و شیر

۲۰. در نمونه های زیر کنایه ها را جدا کنید و معنی هر یک را بنویسید: (۲)

- الف: به گرز گران دست برد اشکبوس / زمین آهنین شد سپهر آبنوس
ب) این مرد پارسی هم دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند.

۲۱. نویسندگان آثار زیر چه کسانی هستند؟ (۵/.)

الف) مائده های زمینی:

ب) اتاق آبی:

پ) گوشواره های عرش:

۲۲. توضیح زیر درباره کدام یک از گونه های ادبیات است؟ (۲۵/.)

"همه آثار روایی را در بر می گیرد یعنی هر اثر روایتی خلاقانه در این حوزه جای می گیرد." ( )

ج) قلمروی زبانی : (۷ نمره)

۲۳. معنی واژه های مشخص شده را بنویسید: (۵/۱)

الف) کافتاب نعمتم شد زیر (میخ)

ب) بتازد به نیرنگ تو (توسن) من

پ) آنها با اشتیاق از بین گل و لایی که حاصل جزر و مد آب (خور) است خود را به قایق ها می رسانند.

ت) (کله) ی پاها مانده بود.

ج) (مکاری) از ماسی دینار مغربی می خواست.

چ) سر و موی او از در (افسر) است.

۲۴. کدام گزینه نادرستی املائی دارد. آن را مشخص کنید و شکل درست آن را بنویسید: (۵/۱)

الف) صد هزاران این چنین / اشباه بین فرقاشان هفتاد ساله راه بین

ب) کمان را بمالید رستم به چنگ / به شصت اندر آورده تیر خدنگ

۲۵. از میان ترکیب های زیر واژه هایی که از نظر املائی نادرست است را بیابید و شکل درست آنها را بنویسید: (۱)

(ورته و هلاک) ، (نمط و روش) ، (زمایم و تعلیقات) ، (سنجش و غیاث) ، (فراق و دوری) ، (آب اجل) (خاست و اراده)

۲۶. نقش واژه درویش را در بیت زیر بنویسید؟ (۵/۱)

هدیه ها می داد هر درویش را / تا بیابد نطق مرغ خویش را

۲۷. کدام یک از جمله های زیر مرکب است؟ جمله هسته (پایه) و وابسته (پیرو) را مشخص کنید: (۱)

الف) از روی نیکوش حبس آمد و از خوی نیکوش تخت و گاه آمد.

ب) ناتانائیل همچنان که می گذری به همه چیز نگاه کن.

۲۸. نوع حذف فعل (لفظی ، معنوی) را در شعر زیر مشخص کنید: (۵/۱)

ای که ردای حسین بردوش / و خورشید کربلا در بر داری

۲۹. هسته و وابسته را در گروه های اسمی زیر مشخص کنید: (۱)

الف) یک روز آفتابی

ب) اشعار شاعران

۳۰. نوع ترکیب های داخل پرانتز را تعیین کنید. (وصفی یا اضافی) (۵/۱)

غروب نزدیک می شود و تو گویی (تقدیر تاریخی) زمین در (حاشیه ارون درود) جاری می گردد.

۳۱. از مصدر " پوشیدن " مضارع التزامی دوم شخص مفرد بسازید: (۵/۱)